

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

07/01-131S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ		METHODOLOGY OF SCIENTIFIC RESEARCH
Шифр за ОП	ППс 22	Code in Degree Programme
Освітній рівень: магістерський (другий)		Level of Education: Master's (second)
Галузь знань Бізнес, адміністрування та право	D	Field of knowledge: Business, Administration and Law
Спеціальність Менеджмент	D3	Field of study: Management
Освітня програма: Економіка підприємства		Degree Programme: Business Economics

РІВНЕ – 2025

Силабус навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» спеціальності D3 «Менеджмент». Рівне. НУВГП. 2025. 12стор.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/33264>

Розробник силабусу:

Подлевська О.М., к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу, доцент

Силабус схвалений на засіданні кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу

Протокол №7 від 29.01.2025

в.о. завідувач кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу:

Гарнага Олександр Миколайович, д.е.н., професор

Керівник освітньої програми «Економіка підприємства»:

Гарнага Олександр Миколайович, д.е.н., професор

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ

Протокол № 4 від “12” грудня 2025 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ:
Ковшун Наталія Едуардівна, д.е.н., професор

СЗ №- в ЕДО.

©НУВГП, 2025

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА	
Силабус навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень».....	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	магістр
Освітня програма	Економіка підприємства
Спеціальність	D3 «Менеджмент»
Рік навчання, семестр	1-й рік 1-й семестр
Кількість кредитів	3
Лекції:	16 годин
Лабораторні/практичні заняття:	14 годин
Самостійна робота:	60 години
Курсова робота/проект:	-
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	державна

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА (ІВ)

Лектор	Подлевська О.М., к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу
Вікіситет	URL:http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php
ORCID	URL: https://orcid.org/0000-0003-4979-9282
Канали комунікації	URL:https://o.m.podlevska@nuwm.edu.ua Тел. 0685632529 Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

Мета та завдання

Метою вивчення дисципліни є підготовка та залучення студентів до здійснення науково-дослідницької діяльності, ознайомлення їх зі стратегією та тактикою проведення досліджень, надання їм певних знань щодо методології, методики й інструментарію дослідження та підготовки ними публікації, кваліфікаційних робіт. Навчитись застосовувати в дослідженнях методи аналізу інформаційних джерел та організації наукової праці.

Завдання: сформувати у студентів систему знань та розширити спектр знань у сфері методології досліджень, дати їм необхідні знання та практичні навички в справі наукових досліджень, сприяти творчому розумінню необхідності розробки наукових проблем та застосуванню методів сучасних досліджень, розвиток критичного мислення

Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4972>

Передумови вивчення*

(місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)

Дисципліна «Методологія наукових досліджень» є складовою частиною вибірових освітніх компонентів циклу фахової підготовки студентів спеціальності D3 «Менеджмент» за освітньою програмою «Економіка підприємства».

Для вивчення даного курсу студентам необхідні знання з таких дисциплін, як: «Управління антикризовою діяльністю підприємств», «Економічна діагностика», «Управління потенціалом підприємства», «Економічне управління підприємством», «Інтелектуальний бізнес».

Знання та навички з навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень» допоможуть при виконанні кваліфікаційної магістерської роботи.

Компетентності

СК 6. Здатність планувати і проводити теоретичні та прикладні дослідження в сфері підприємництва та торгівлі.

СК 7. Здатність обирати і використовувати загальнонаукові й спеціальні методи для проведення досліджень у сфері підприємницької та торговельної діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)*

ПР15. Уміння застосовувати основи методології проведення наукових досліджень; володіння навичками дослідження та виявлення тенденцій розвитку економічних систем на усіх рівнях.

Структура та зміст освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Всього	у тому числі		
		Лекції	Прак-тичні	Само-стійна робота
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи методології та організації науково-дослідної роботи				
Тема 1. Наука й наукові дослідження у сучасному світі	6	2	-	4
Тема 2. Методологія, методика і методи наукового дослідження	6	2	-	4
Тема 3. Сутність наукових досліджень, їхні особливості та класифікація	8	2	2	4
Тема 4. Інформаційне забезпечення наукового дослідження	8	2	2	4
Тема 5. Експеримент як метод наукового дослідження	6	2	-	4
Тема 6. Методологія наукових досліджень соціально-економічних процесів у контексті сталого розвитку та глобальних викликів	6	2	-	4
Разом за змістовим модулем 1	40	12	4	24
Змістовий модуль 2. Практичне оформлення результатів і представлення наукової роботи				
Тема 6. Представлення наукових результатів	10		2	8
Тема 7. Форми впровадження результатів наукового дослідження	10	2	2	6
Тема 8. Організації самостійної роботи студентів	10		2	8
Тема 9. Підготовка до захисту і захист курсових і кваліфікаційних робіт	10		2	8
Тема 10. Наукова та методологічна культура як чинник підвищення ефективності наукової діяльності	10	2	2	6
Разом за змістовим модулем 2	50	4	10	36
Усього годин	90	16	14	60

Форми та методи навчання

Під час викладання дисципліни «Методологія наукових досліджень» застосовуються лекційні, практичні та семінарські форми навчання із використанням проблемного, дослідницького, проєктного та інтерактивних методів. Це включає аналіз кейсів, роботу в малих групах, наукові дискусії, мозковий штурм, критичний аналіз наукових джерел, роботу з наукометричними базами даних та міжнародними аналітичними звітами. Здобувачі здобувають практичні навички формування теми, мети та завдань дослідження, обґрунтування методології, збору та обробки даних, підготовки наукових тез і проєктів із урахуванням принципів сталого розвитку та глобальних викликів. Методи контролю включають поточне опитування, тестування, оцінювання індивідуальних дослідницьких завдань та захист наукового проєкту або дослідницької пропозиції.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Для проведення навчальної та науково-дослідної роботи у межах дисципліни «Методологія наукових досліджень» використовуються комп'ютери та ноутбуки для обробки даних, мультимедійне обладнання для презентацій, доступ до електронних наукових бібліотек, засоби для спільної роботи (фліпчарти, дошки для мозкового штурму) та програмне забезпечення для текстової та наукової обробки інформації (MS Word, LaTeX), статистичного аналізу та візуалізації даних (MS Excel, SPSS, R, Python, Tableau), управління бібліографією та цитуванням (Zotero, Mendeley, EndNote), наукових пошуків (Google Scholar, Scopus, Web of Science) та онлайн-платформи для спільної роботи (Miro, MS Teams, Google Workspace). Використання цих інструментів дозволяє здобувачам ефективно формувати та реалізовувати наукові дослідження, аналізувати дані, створювати презентації та звіти, а також працювати у міждисциплінарних командах із урахуванням принципів сталого розвитку та глобальних викликів.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/результатів навчання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно вчасно та якісно виконувати завдання, передбачені планом практичних занять, самостійної роботи, вчасно здати модульні контролі знань.

Оцінювання виконаних завдань студентів проводиться шляхом практичної перевірки, опитування та тестування за темами курсу.

За вчасне та якісне виконання практичних завдань та самостійної (індивідуальної) роботи, опанування курсу студент отримує такі **обов'язкові** бали:

- 8 балів за роботу на практичних заняттях, тестування за окремими темами курсу, розробку кейсів;

- 12 балів за виконання завдань для самостійної (індивідуальної) роботи;

- 30 балів за науково-дослідну роботу;

- 10 балів за проходження курсу на «Прометеус» (або ін. освітні онлайн платформи);

- 20 балів – модуль 1;

- 20 балів – модуль 2.

Усього: 100 балів.

Студенти можуть отримати **додаткові** бали за: розробку презентацій за окремими темами курсу. Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції щодо удосконалення змісту навчальної дисципліни.

Модульний контроль проходить у формі тестування. У тесті 25 запитань різної складності: рівень 1 – 22 запитання по 0,5 бала (11 балів), рівень 2 – 2 запитання по 2 бали (4 бали), рівень 3 – 1 запитання по 5 балів (5 балів). Усього – 20 балів.

Дисципліна «Методологія наукових досліджень» закінчується заліком, тому результати складання модульних контролів можуть зараховуватись як підсумковий контроль.

Якщо здобувач із можливих 60 балів поточної складової оцінювання та 40 балів модульної або підсумкової складової оцінювання впродовж семестру набрав певну кількість балів (не менше 60) і такий результат його задовольняє, то набрана сума балів і є підсумковим результатом успішного складання екзамену. Якщо здобувача не задовольняє набрана кількість балів, то він повинен скласти підсумковий контроль під час екзаменаційної сесії (у межах 40 балів), при цьому усі набрані впродовж семестру бали модульних контролів анулюються, тобто результати складання підсумкового контролю знань додаватимуться до раніше набраних балів поточної складової оцінювання (у межах 60). Здобувач вищої освіти має право взагалі не складати модульні контрольні тести впродовж семестру, а відразу планувати складати підсумковий контроль під час екзаменаційної сесії.

Лінк на нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань студентів, можливість їм подання апеляції:

<https://nuwm.edu.ua/nuwm/struktura/strukturni-pidrozdilny-navchaln-arobota-tsentrnezalezhn-ohootsiniuvannia/>

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна рекомендована література

1. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. / В.С. Антонюк, Л.Г. Полонський, В.І. Аверченков, Ю.А. Малахов. – К.: НТУУ «КПІ», 2015. – 276 с.
2. Мокін Б.І. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2014. – 180 с.
3. Юринець В.Є. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник. Львів. ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 178 с.
3. Чмиленко, Ф.О. Посібник до вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» Д.: РВВ ДНУ, 2014. – 48 с.
4. Гаврилов Е. В. Технологія наукових досліджень і технічної творчості. .К. Доля та ін. – Київ : Знання України, 2007. – 318 с.
5. Методичні рекомендації до виконання та захисту кваліфікаційної роботи для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/15047>
6. Методичні рекомендації до виконання та захисту кваліфікаційної роботи для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємство, торгівля та біржова діяльність» денної та заочної форм навчання. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/16741>

Допоміжна рекомендована література

1. Гомілко О. Суспільство знань як виклик раціональності // Філософія освіти. 2015. – № 1. – С. 26–38.
2. Горбунова Л. С. Можлива відповідь на виклик after-постмодерну // Вища освіта України. – № 2. – 2003. – С. 46–51.
3. Мелков Ю. О. Становлення людини як суб'єкта пізнання за доби класичної науки // Філософські проблеми гуманітарних наук. – 2014. – № 24. – С. 38–
4. Поппер К. Злиденність історизму : Пер. з англ. – К.: «Абрис», 1994. –192 с.
5. Концепція розвитку Національної Академії наук України на 2014–2023 роки: Постанова Президії НАН України № 187 від 25.12.2013 р. URL: <http://www1.nas.gov.ua/infrastructures/Legaltexts/nas/2013/regulations/Pages/187.aspx>

Інформаційні ресурси в Інтернет

- 1.Добронравова І. С. Ідеали і типи наукової раціональності // Київський університет як осередок національної духовності, науки, культури : Матеріали науково-теоретичної конференції, присвяченої 165-річчю університету: Гуманітарні науки. Частина І. – К. : ВЦ «Київський університет», 1999. – С. 24–28.URL: <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/dobrideal.html>.
- 2.Рассел Б. Історія західної філософії. – К. : Основи, 1995. – 760 с. URL: <http://litopys.org.ua/russel/rus.htm>.
3. Merton R. The Normative Structure of Science / Robert K. Merton // Merton R.The Sociology of Science. Theoretical and Empirical Investigations. – Chicago;L. : The University of Chicago Press, 1973. – P. 267–278. URL:http://www.collier.sts.vt.edu/5424/pdfs/merton_1973.pdf
4. Mielkov Іu. The Hierarchy of Values in the Contemporary Science // Review of European Studies. – 2016. – Vol. 8, No. 2. – P. 149–158(doi:10.5539/res.v8n2p149).
5. Weber M. “Objectivity” in Social Science and Social Policy / Max Weber //Riley G. (Ed.) Values, Objectivity, and the Social Sciences / Gresham Riley (ed.). – Reading, Mass., etc. : Addison-Wesley Publishing Company, 1974. – P. 69–83. URL:<http://anthropos-lab.net/wp/wp-content/uploads/2011/12/Weber-objectivity-in-the-social-sciences.pdf>.

Поєднання навчання та досліджень*

Участь здобувачів вищої освіти у наукових дослідженнях може бути організована різними способами, що забезпечує їхнє активне залучення та мотивує до наукової діяльності.

Студенти представляють результати своїх досліджень на наукових конференціях та семінарах, що сприяє розвитку їхніх презентаційних навичок та отриманню цінного зворотного зв'язку від наукової спільноти.

Написання кваліфікаційної роботи важливим етапом у науковій підготовці студентів. Викладач пропонує теми, що відповідають їхнім науковим інтересам, та допомагає студентам розробити власні дослідницькі проекти.

Інтеграція власних наукових досягнень викладача у навчальний процес: використовуючи їх як приклади для ілюстрації теоретичних концепцій. Результати досліджень викладача використовуються на практичних заняттях та дискусіях, а саме:

1. Участь у міжнародних наукових проектах дають змогу включати результати своїх досліджень, отриманих у рамках грантових проєктів до лекцій та семінарів. (1. Visegrad Urban Creativity Cluster Network Funded by International Visegrad Fund and Ministerie van Buitenlandse Zaken. URL: <http://creativ.nuwm.edu.ua/cedu/> , 2. Волинські дні дизайну / Volyn Design Days. URL: <https://www.facebook.com/creativecityrivne/>. 3. проєкт Європейського Союзу Erasmus + № 619451-EPP-1-2020-1-NL-EPPKA2-CBHE-JP "Інтеграція та адаптація іноземних студентів" / INTERADIS <https://inter.nuwm.edu.ua/ua/interadisua>),

1. Oksana Podlevska, The modern practices of creative industries. International Conference Town and Gown 2.0, the strategic cooperation between university and city in V4 and Ukraine, October 21st, 2022. International conference, october 21 st, 2022 в рамках в рамках проєкту, підтриманого Міжнародним Вишеградським фондом (Funded by the International Visegrad Fund's Visegrad+Grant N0. 22110065), мала назву: TOWN and Gown 2.0 the strategic cooperation between university and city in V4 and Ukraine, яка проходила в м. Острог, Національний університет "Острозька академія"

2. «Applied economics of business administration and entrepreneurship». Навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2020. 260 с.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Адаптивність та гнучкість у прийнятті рішень, навички нестереотипного мислення, наполегливість, допитливість, ініціативність, відповідальність, креативність, аналітичні навички, формування власної думки, здатність до комплексного вирішення проблеми.

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно Порядку ліквідації академічних заборгованостей здобувачів вищої освіти у Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція). <https://ep3.nuwm.edu.ua/30369/>

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4972>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно Положення про неформальну та інформальну освіту в Національному університеті водного господарства та природокористування <https://ep3.nuwm.edu.ua/28363/>.

Також студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання.

При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені у Положенні про академічну доброчесність - <https://ep3.nuwm.edu.ua/25004/>

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу, то студенту не потрібно відпрацьовувати пропущене заняття. Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>.

При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4972>

Здобувачі без обмежень можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки за умов дотримання академічної доброчесності.

Автор
Доцент кафедри економіки підприємства і
міжнародного бізнесу

Оксана ПОДЛЕВСЬКА

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №89
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000009B6C3700C8C2C100